

УХВАЛЕНІ ТЕКСТИ

P9_TA(2021)0383

Напрямок політичних відносин ЄС — Росія

Рекомендація Європейського парламенту від 16 вересня 2021 року Раді ЄС, Комісії та заступнику Голови Європейської комісії / верховному представнику Європейського Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки про напрям політичних відносин ЄС — Росія (2021/2042 (INI))

Європейський парламент,

- беручи до уваги свої попередні резолюції про Росію, зокрема від 18 вересня 2014 року про ситуацію в Україні і стан відносин між ЄС та Росією¹, від 11 червня 2015 року про стратегічну військову ситуацію в Чорноморському басейні після незаконної анексії Криму Росією², від 16 березня 2017 року про українських полонених у Росії і ситуацію в Криму³, від 14 червня 2018 року про окуповані грузинські території через 10 років після російського вторгнення⁴, від 23 листопада 2016 року про стратегічну комунікацію ЄС як протидію пропаганді третіх сторін⁵, від 12 березня 2019 року про стан політичних відносин між ЄС та Росією⁶, від 19 вересня 2019 року про важливість європейської пам'яті для майбутнього Європи⁷, від 19 грудня 2019 року про російський закон про «іноземних агентів»⁸, від 17 вересня 2020 року під назвою «Ситуація в Росії: отруєння Олексія Навального»⁹, від 21 січня 2021 року про арешт Олексія Навального¹⁰, від 29 квітня 2021 року про Росію, справу Олексія Навального, нарощування військової присутності на кордоні України та напади Росії на Чехію¹¹, від 10 червня 2021 року про внесення Росією німецьких неурядових організацій до списку «небажаних організацій» та затримання Андрія Пивоварова¹²,

¹ ОВ С 234, 28.6.2016, с. 14.

² ОВ С 407, 4.11.2016, с. 74.

³ ОВ С 263, 25.7.2018, с. 109.

⁴ ОВ С 28, 27.1.2020, с. 97

⁵ ОВ С 224, 27.06.2018, с. 58

⁶ ОВ С 23, 21.1.2021, с. 7.

⁷ ОВ С 171, 6.5.2021, с. 25

⁸ ОВ С 255, 29.06.2021, с. 54

⁹ Ухвалені тексти, P9_TA(2020)0232.

¹⁰ Ухвалені тексти, P9_TA(2021)0018.

¹¹ Ухвалені тексти, P9_TA(2021)0159.

¹² Ухвалені тексти, P9_TA(2021)0291.

- беручи до уваги Статут ООН, Конвенцію ООН з морського права, Загальну декларацію прав людини, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права та Конвенцію Ради Європи про захист прав людини і основоположних свобод,
 - беручи до уваги членство Російської Федерації в Раді Європи та Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ), а також відповідні її зобов'язання,
 - беручи до уваги обмежувальні заходи ЄС у відповідь на кризу в Україні, які діють з 2014 року,
 - беручи до уваги пакет заходів щодо впровадження Мінських угод, який був ухвалений і підписаний у Мінську 12 лютого 2015 року та в цілому схвалений резолюцією Ради Безпеки ООН 2202 (2015) від 17 лютого 2015 року,
 - беручи до уваги результати діяльності Ради закордонних справ ЄС від 14 березня 2016 року, зокрема угоду про п'ять керівних принципів політики Європейського Союзу щодо Росії, а також висновки Європейської ради від 24 і 25 травня 2021 року про Росію і від 24 червня 2021 року про зовнішні відносини,
 - беручи до уваги спільне повідомлення Європейської комісії та верховного представника ЄС із питань закордонних справ і політики безпеки від 16 червня 2021 року під назвою «Відносини між ЄС і Росією — дати відсіч, стримати і взаємодіяти» (JOIN(2021)0020),
 - беручи до уваги спільне повідомлення Європейської комісії та верховного представника ЄС із питань закордонних справ та політики безпеки від 10 червня 2020 року під назвою «Боротьба з дезінформацією щодо COVID-19 — розбір фактів» (JOIN(2020)0008),
 - беручи до уваги спільну декларацію міжнародної Кримської платформи від 23 серпня 2021 року;
 - беручи до уваги статтю 118 Регламенту ЄП,
 - беручи до уваги доповідь Комітету у закордонних справах (A9-0259/2021),
- A. оскільки Росія є невід'ємною частиною європейського континенту та найбільшим сусідом Європейського Союзу, і оскільки між Росією та державами-членами ЄС існує сильний історичний взаємозв'язок, а також культурні та людські відносини; оскільки розвиток подій в Росії стосовно її політики та характеристик її влади безпосередньо впливає на ЄС та найближче сусідство; оскільки попри перешкоди, встановлені у 2014 році, ЄС однаково залишається найбільшим торговельним партнером Росії, а Росія — п'ятим за величиною партнером ЄС; оскільки ЄС є найбільшим інвестором в Росії;
- B. оскільки Європейський парламент розрізняє російський народ і режим президента Путіна, який є стагнуючою авторитарною клептократією, яку очолює довічний президент, оточений низкою олігархів; оскільки в цій рекомендації запропоновані істотні заходи, спрямовані проти режиму президента Путіна та його злочинних дій і антидемократичної політики, і водночас підкреслюється нагальна потреба звертатися до російських громадян, щоб показати їм, що Європейський Союз готовий враховувати їхні занепокоєння;

- C. оскільки основний інтерес ЄС — підтримувати свободу, стабільність та мир на європейському континенті та за його межами, яким загрожує агресивна політика російської влади, яка є одним із головних викликів стратегічному та зовнішньополітичному порядку денному ЄС;
- D. оскільки Росія може мати демократичне майбутнє; оскільки, як і всі люди, громадяни Росії прагнуть до загальних цінностей свободи та демократії; оскільки ЄС слід запропонувати російському народу конкретні пропозиції щодо взаємовигідного співробітництва;
- E. оскільки стратегія ЄС щодо Росії повинна поєднувати дві основні мети: по-перше, зупинити зовнішню агресію Кремля та внутрішні репресії, а по-друге, взаємодіяти з народом Росії та допомогти йому в побудові такого альтернативного майбутнього, який приніс би користь усім народам на європейському континенті, включаючи російський народ;
- F. оскільки відносини ЄС з Російською Федерацією засновані на принципах міжнародного права, основоположних принципах ОБСЄ, демократії, мирному врегулюванню конфліктів і добросусідських відносинах; оскільки поточний російський уряд продемонстрував зневагу до цих принципів, попри зобов'язання з їх дотримання; оскільки Росія зловживає міжнародними установами, насамперед ООН та ОБСЄ, щоб у всьому світі не допустити правосуддя та перешкодити вирішенню конфліктів;
- G. оскільки Росія знову приєдналася до Ради Європи в 2019 році, але продовжує активно порушувати права людини, а також відмовляється виконувати рішення Європейського суду з прав людини;
- H. оскільки зовнішня політика президента Путіна є очевидно агресивною та ревізійністською, тому що він хоче, щоб його вважали захисником інтересів Росії, і намагається отримати контроль над територіями, які він вважає втраченими після розпаду Радянського Союзу, а також над територіями за його межами; оскільки цілі режиму президента Путіна також включають наступне: утвердити авторитет Росії як великої держави; консолідувати втручання режиму в справи пострадянських країн і за їх межами; поставити суверенітет могутніх держав вище права на суверенітет інших держав; використовувати концепцію захисту етнічних росіян за кордоном як виправдання гібридної війни та дезінформації; використовувати зони заморожених конфліктів як стратегічний елемент для втручання в справи відповідних країн та запобігання їх зближенню з ЄС і НАТО; використовувати енергоресурси та незаконні практики відмивання грошей як інструменти маніпулювання та шантажу; підірвати модель ліберальної демократії та зобразити Росію вищою, а Захід нижчим у моральному сенсі; придушити демократію, демократичну опозицію та право народу на вільне волевиявлення в Росії; оскільки режим президента Путіна, зокрема, відкидає мультилатералізм і міжнародний порядок, заснований на верховенстві права, нехтує міжнародним правом, включаючи принципи, закріплені в Статуті ООН, Гельсінкському Заключному акті 1975 року та Паризькій хартії ОБСЄ 1990 року, як продемонстровано, крім іншого, поправками до Конституції 2020 року, процес ухвалення яких Європейська комісія «За демократію через право» («Венеціанська комісія») розцінила як «явно невідповідні» та такі, що порушують як російське законодавство, так і зобов'язання перед ОБСЄ; оскільки Росія не виконала понад тисячу рішень Європейського суду з прав людини;

- I. оскільки поточний російський режим загрожує миру та безпеці в Європі, продовжуючи здійснювати системні порушення прав людини проти власного народу та агресивну поведінку в зовнішній політиці, і яка включає, серед іншого: широкомасштабні військові навчання та нарощування військового потенціалу; незаконну і насильницьку окупацію та анексію Криму; порушення територіальної цілісності та дестабілізацію України, Грузії та Республіки Молдова; підтримку заморожених конфліктів та невиконання угод про припинення вогню в Грузії та Україні; ймовірні терористичні акти на території держав-членів ЄС, зокрема Чехії; кібератаки та атаки на стратегічно важливу інфраструктуру в державах-членах ЄС; порушення міжнародного права; втручання у вибори; порушення морського та повітряного простору країн Балтійського та Чорноморського регіонів; оскільки з моменту агресії проти Грузії в 2008 році неспроможність ЄС адекватно реагувати на різні вияви агресії Росії спонукала Росію продовжувати агресивні воєнні та політичні кампанії, як у сусідніх державах, так і за їх межами, тим самим послаблюючи та підриваючи заснований на правилах міжнародний порядок і стабільність у Європі та поза нею;
- J. оскільки російська адміністрація продовжує накопичувати наступальне озброєння та розміщувати війська поблизу кордонів ЄС у Калінінградській області;
- K. оскільки згідно з нещодавною оцінкою аналітичної групи експертів НАТО Росія в умовах поточного режиму є довгостроковою загрозою європейській безпеці; оскільки Росія створила нові та модернізувала старі військові бази на півночі країни; оскільки Росія оновила свій Північний флот до статусу військового округу, розширила різні роди збройних сил і відродила концепцію оборони «бастіону», спрямовану на захист її стратегічних спроможностей; оскільки розширена передова присутність НАТО на східному фланзі відіграла вирішальну роль у стримуванні Росії від проведення дестабілізуючої діяльності, включаючи нарощування військового потенціалу у Західному військовому окрузі; оскільки крах контролю над озброєннями Росії (зокрема її вихід з Договору про ліквідацію ракет середньої і меншої дальності та Договору з відкритого неба) і відсутність прогресу в ядерному роззброєнні згідно з Договором про нерозповсюдження ядерної зброї, а також відмова Росії від нового Договору про заборону ядерної зброї викликає велике занепокоєння щодо безпеки громадян Європи; оскільки це поєднується з небезпечною модернізацією російських ядерних і звичайних арсеналів і способів їх доставки та впровадженням дестабілізуючих технологій (гіперзвукових ракет, здатних нести ядерні боєголовки, торпед тощо);
- L. оскільки особливо в березні та квітні 2021 року кремлівський режим суттєво збільшив свою військову присутність на східному та північному кордоні України з Росією, що являє собою найбільшу концентрацію російських військ з 2014 року; оскільки кремлівський режим призупинив право проходу військових кораблів і торгових суден інших країн через частину Чорного моря в напрямку Керченської протоки, що є порушенням прав судноплавства, гарантованих Конвенцією ООН з морського права, однією зі сторін якої є Росія;
- M. оскільки Росія надає послідовну політичну та економічну підтримку нелегітимному та гідному осуду режиму Олександра Лукашенка в Білорусі; оскільки політичні та економічні інвестиції президента Путіна у виживання нелегітимного режиму пана Лукашенка є єдиною причиною, з якої він досі може продовжувати жорстокі переслідування білоруського народу, який вимагає дотримання прав людини, вільних і прозорих виборів, верховенства права і

справедливості; оскільки нещодавні політичні події в Білорусі та Росії мають багато спільних рис, і процеси в обох країнах дуже суттєво впливають один на одного; оскільки протести проти авторитарного режиму та вимоги щодо змін у Білорусі спонукають людей у Росії ставити схожі вимоги; оскільки кремлівська влада посилює репресії проти політичної опозиції перед майбутніми виборами в Думу у вересні 2021 року, обмежуючи можливість участі та відмовляючи в ній їй не дозволяючи певним опозиційним політикам балотуватися на виборах, і таким чином руйнує політичну конкуренцію, позбавляючи можливості на чесні вибори, як це було зроблено диктаторським режимом в Білорусі в серпні 2020 року;

- N. оскільки Росія президента Путіна продовжує намагатися дестабілізувати держави-кандидати в ЄС та асоційовані країни Східного партнерства (СП) з метою створення перешкод або зупинення процесу їхньої євроатлантичної інтеграції; оскільки політика «паспортизації» використовується для збільшення кількості російських співвітчизників і де-факто для розширення російської юрисдикції на окуповані нею території та відокремлені території, зокрема Придністров'я, Південну Осетію, Абхазію, Донбас і Кримський півострів; оскільки ці дії є порушенням міжнародного права;
- O. оскільки в рамках російських конституційних реформ 2020 року здійснено перегляд історії Другої світової війни, обілення радянської історії та проголошення Росії правонаступницею Радянського Союзу, запровадження права на міжнародне втручання на захист російських співвітчизників та заборону дискусії про повернення іноземним країнам земель, на які заявила права Росія;
- P. оскільки ЄС повинен уважно стежити за позицією Росії та її участю в подіях в Афганістані, адже Росія прагне використати відхід Заходу на свою користь і заповнити створений вакуум влади;
- Q. оскільки держави-члени ЄС, які дозволяють подвійне громадянство, уразливі до наслідків російської політики паспортизації; оскільки держави-члени ЄС, які ухвалили так звані режими золотих паспортів, дають можливість прихильникам режиму Кремля насолоджуватися європейською якістю життя на гроші, вкрадені в росіян, і поширювати корупцію в ЄС;
- R. оскільки Росія реалізує ворожу концепцію «російського світу», щоб підготувати ґрунт для свого втручання в іноземні держави на захист російських співвітчизників; оскільки державні ЗМІ, зокрема Russia Today та Sputnik, пропагують «російський світ» рідними мовами держав-членів ЄС; оскільки пандемія COVID-19 використовується пропагандистською машиною Кремля для поглиблення розбіжностей між державами-членами ЄС, зображує ЄС як такий, що нездатний впоратися з пандемією, поширює сумніви щодо вакцин, схвалених Європейським агентством з лікарських засобів, відлякує людей в ЄС від вакцинації та відновлює імідж Росії в очах населення ЄС, зокрема через рекламу вакцини «Спутник V»;
- S. оскільки численні місцеві неурядові організації (НУО) та радикальні групи, включаючи політичні рухи, отримують російське фінансування;
- T. оскільки Росія і надалі задіяна у кількох зонах світу, включаючи Західні Балкани, Центральну Азію, Близький Схід, Північну Африку, Субсахарську Африку, Латинську Америку та Арктику; оскільки російський уряд використовує

воєнізовані угруповання (група «Вагнер») для підтримки диктаторських режимів у всьому світі та підриву зусиль ЄС і міжнародної спільноти щодо стримування конфліктів, розбудови миру та забезпечення стабільності; оскільки регіон Західних Балкан, який включає потенційно нові держави-члени ЄС, характеризується сильною російською присутністю, особливо в Сербії; оскільки в 2016 році в Чорногорії російське управління військової розвідки (ГРУ) було причетне до спроб повалення парламенту країни, убивства прем'єр-міністра та встановлення проросійського уряду, налаштованого проти НАТО, щоб запобігти вступу Чорногорії до НАТО;

- U. оскільки, що стосується ЄС, то є підозра, що кремлівський режим притягнув діючих співробітників Російської розвідки до організації двох вибухів на складі боєприпасів у 2014 році, під час яких загинули двоє громадян Чехії та було завдано значних матеріальних збитків; оскільки у 2018 році у Сполученому Королівстві ті самі агенти ГРУ також вважаються відповідальними за замах на вбивство Сергія та Юлії Скрипалів з використанням бойової нервово-паралітичної речовини «Новичок»; оскільки агентам ГРУ також висунули звинувачення у замаху на вбивство Еміліана Гебрева, власника фабрики з виробництва зброї, та ще двох осіб у Болгарії в 2015 році, а також Зелімхана Хангошвілі, убитого в Берліні в 2019 році російськими оперативниками; оскільки незаконні дії кремлівського режиму на території Чехії, Болгарії та багатьох інших держав-членів ЄС, Сполученого Королівства та країн Східного партнерства є край серйозним порушенням їх суверенітету; оскільки кремлівський режим не співпрацює у розслідуванні цих злочинів і приховує головних підозрюваних;
- V. оскільки прикро, що російська влада свідомо чи мимоволі ставить свою країну у залежність від Китаю, що може лише послабити Російську Федерацію і весь європейський континент і, зокрема, дати можливість китайській владі розширити свою присутність та вплив у Центральній Азії та Сибіру;
- W. оскільки Кремль продовжує дезінформаційне, пропагандистське та гібридне втручання у внутрішню політику та демократичні процеси ЄС, які становлять загрозу основоположним цінностям ЄС — тобто дотриманню демократії, рівності, верховенства права та прав людини — і здатний підривати політику національних урядів, поширювати наклеп і зображати Захід як ворога, пропагувати ненависть, нетерпимість і ностальгію за Радянським Союзом, переписувати історію радянських злочинів і, зрештою, збільшувати розрив між Росією та Європою, зокрема з країнами, які раніше належали до комуністичного блоку; оскільки ЄС та установи держав-членів ЄС, а також об'єкти стратегічного значення та демократичні процеси, як-от вибори, є постійною мішенню російських кібератак; оскільки вища ієрархія Російської православної церкви підтримує режим Путіна; оскільки російські закони допускають репресії щодо релігійних груп, які вважаються екстремістськими; оскільки нещодавно отримані дані про тісні та регулярні контакти між російськими чиновниками, включаючи співробітників служби безпеки, та представниками групи каталонських сепаратистів в Іспанії вимагають поглибленого розслідування; оскільки це може виявитися ще одним прикладом російського втручання в діяльність держав-членів ЄС та постійних спроб Росії використати будь-що, щоб сприяти внутрішній дестабілізації в ЄС;
- X. оскільки поєднання західних санкцій проти Росії, зниження доходів від експорту вугільного палива, неконкурентоспроможна економіка, високі військові витрати та внутрішні соціальні виплати спричинили Росії фінансові труднощі; оскільки

Росія займає 129 місце зі 180 країн в Індексі сприйняття корупції за 2020 рік, адже масова корупція на державному рівні впливає на якість державних послуг для росіян, які й надалі недостатньо фінансуються, включаючи охорону здоров'я, яка має особливе значення під час пандемії; оскільки майже 19 мільйонів росіян живуть за межею бідності;

- Y. оскільки російський уряд запровадив санкції, крім іншого, проти Голови Європейського парламенту Давида Сассолі, заступника Голови Європейської комісії Вери Юрової та ще шістьох посадових осіб держав-членів ЄС, і оскільки ці санкції є неприйнятними та безпідставними, тому що вони не мають жодного правового обґрунтування; оскільки російський уряд також затвердив список «недружніх країн», до якого входять Чехія та Сполучені Штати;
- Z. оскільки в 2019 році понад 60 % імпорту в ЄС з Росії становили енергоносії; оскільки ЄС повинен зменшити залежність своєї економіки, особливо в енергетичному секторі, від постачання російського газу на ринки ЄС, яка зараз становить 48 %, і, ймовірно, зростає; оскільки Європейський зелений курс (ЄЗК) є основним інструментом для гарантування геополітичної безпеки ЄС і оскільки, згідно з прогнозами Європейської комісії, у разі впровадження Європейського зеленого курсу очікується, що після 2030 року різко скоротиться імпорт нафти та природного газу в ЄС, зокрема імпорт нафти зменшиться на 78–79 %, а імпорт природного газу — на 58–67 % порівняно з показниками 2015 року;
- AA. оскільки споживання газу в Європі досягло піку, а існуючий газопровід «Північний потік» на даний момент використовується не на повну потужність; оскільки суперечливі рішення деяких держав-членів ЄС щодо будівництва «Північного потоку-2» несумісне з цінностями солідарності та довіри Енергетичного союзу; оскільки «Північний потік-2» несумісний з цілями Європейського зеленого курсу, тобто до 2030 року скоротити викиди парникових газів у ЄС щонайменше на 55 % та до 2050 року досягти нетто-нульових викидів парникових газів;
- AB. оскільки ЄС слід закликати Росію гарантувати вільний і безперешкодний доступ до так званих трофейних архівів, які були передані до Москви в 1944 і 1945 роках з територій, окупованих Радянським Союзом, а також до історичних архівів і артефактів, вилучених із європейських країн Російською імперією, і які в даний час зберігаються в Росії;
- AC. оскільки верховенство права, незалежна судова система та вільна преса є основою стійких демократичних суспільств;
- AD. оскільки Російська Федерація становить не тільки зовнішню загрозу європейській безпеці, але й пригноблює власний народ; оскільки ситуація в Росії страшенно погіршується через те, що президент Путін все частіше здійснює репресії проти демократичних сил, метою яких є змусити замовкнути його внутрішніх критиків, політичну опозицію та антикорупційних активістів, обмежити їхню свободу зібрань і перешкодити їх діяльності та діяльності російського громадянського суспільства, про що свідчить затримання російською владою понад 11 000 мирних демонстрантів лише через два тижні після арешту Олексія Навального, унаслідок чого загальна кількість росіян, затриманих з січня 2021 року, перевищила 15 000; оскільки Росія продовжує незаконно затримувати своїх громадян і діяти проти лідерів опозиції, незалежних журналістів, протестувальників і правозахисників;

оскільки умови ув'язнення в Росії залишаються жахливими, а ув'язнені піддаються тортурам, переслідуванням і фізичним нападам;

- АЕ. оскільки, ухвалюючи закони про «іноземних агентів» та «небажаних організацій», кремлівський режим дозволяє стигматизувати окремих осіб, асоціації та ЗМІ, порушуючи тим самим їх права людини та право на свободу вираження поглядів та свободу об'єднань, обмежуючи права громадян приєднатися до російського громадянського суспільства та брати в ньому участь й наражаючи на ризик їх особисту безпеку; оскільки режим Кремля ще більше посилив ці закони, поширивши обмеження на фізичних або юридичних осіб, які підтримують «іноземних агентів» та «небажані іноземні організації», таким чином системно забороняючи активним членам громадянського суспільства, правозахисним НУО та опозиції брати участь у парламентських виборах 2021 року в Росії; оскільки, зокрема, нові законодавчі акти, ухвалені в грудні 2020 року та січні 2021 року, розширили коло осіб і груп, які можуть бути визнані «іноземними агентами», а також поняття «іноземні кошти», та збільшили вимоги до маркування матеріалів; оскільки нові законопроекти, запропоновані в травні 2021 року, спрямовані на розширення впливу закону на «небажані» організації та введення заборон із зворотною дією на потенційних кандидатів у депутати російського парламенту; оскільки російська влада продовжує переслідувати людей за ймовірну приналежність до груп, визнаних екстремістськими згідно з занадто розширеним російським законодавством про боротьбу з екстремізмом; оскільки рішення російської влади визнати Фонд боротьби з корупцією на чолі з Олексієм Навальним екстремістською організацією є безпідставним, дискримінаційним й ухваленим з єдиною метою — знищити можливість опозиції ефективно брати участь у виборчих кампаніях;
- АФ. оскільки за даними правозахисного центру «Меморіал», російська влада наразі утримує близько 400 політичних в'язнів, порушуючи зобов'язання Російської Федерації, передбачених статтею 5 Європейської конвенції з прав людини, статтею 9 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, а також статтею 23 підсумкового документа Віденської зустрічі від 5 січня 1989 року Наради з безпеки і співробітництва в Європі;
- АГ. оскільки за останні два десятиліття, як у самій Росії, так і на чужій території, було здійснено низку замахів на вбивство або вбивств опонентів режиму та незалежних журналістів, серед них Анна Політковська, Борис Немцов, Олександр Литвиненко, Сергій та Юлія Скрипаль, Сергій Протазанов, Петро Верзілов, Володимир Кара-Мурза, Олексій Навальний, Зелімхан Хангошвілі та інші; оскільки організатори цих злочинів так і не були ні знайдені, ні засуджені, тому що постійні репресії соціального інакомислення посилюються безкарністю поліції та сил безпеки та небажанням судової влади переслідувати справжніх винуватців цих злочинів; оскільки представники опозиції систематично піддаються словесним атакам, кампаніям з переходом на особистості та дегуманізації з боку уряду чи проурядових ЗМІ; оскільки у доповіді Парламентської асамблеї ОБСЄ про вбивство Бориса Немцова зроблено висновок, що «головне питання боротьби з безкарністю є питанням неможливості російських правоохоронних органів, а питанням політичної волі»; оскільки у доповіді Парламентської асамблеї ОБСЄ також зазначено, що повне розслідування вбивства «буде першим кроком до вирішення проблеми атмосфери безкарності» в Росії;

- АН. оскільки незаконні конституційні поправки не лише зняли з президента Путіна обмеження терміну виконання повноважень президента в 2024 році, а ще більше підірвали право на справедливий суд у Росії, зокрема надавши президенту повноваження номінувати суддів Конституційного та Верховного судів та ініціювати призначення всіх федеральних суддів і звільнення старших федеральних суддів;
- АІ. оскільки рівень свободи ЗМІ в Росії швидко знижується, адже російський уряд прискорив свою багаторічну кампанію з ліквідації громадянського суспільства та незалежної преси, погрожуючи таким організаціям, як «Медуза», «Радіо Свобода», «VTimes», «За права людини», Європейський фонд підтримки демократії та «Відкрита Росія» важкими законодавчими, нормативними та бюрократичними тягарями, перекриваючи доступ до всіх джерел фінансування, які не підконтрольні уряду та його союзникам, очорнюючи їх такими епітетами як «іноземний агент» або «небажаний», які служать для дискредитації цих груп і високих журналістських і правозахисних принципів, які вони представляють і без яких Росія не може бути демократичною, процвітаючою та вільною; оскільки медіапростір Росії контролюється і належить державі, немає громадського мовника, інші незалежні медіа-джерела стикаються з фінансовими труднощами й піддаються переслідуванням, включаючи фізичні напади та ув'язнення їх працівників; оскільки з 1992 року в Росії було вбито 58 журналістів; оскільки закон про «суверенний Інтернет» дозволяє уряду блокувати будь-який небажаний інтернет-контент; оскільки вільна та незалежна робота організацій громадянського суспільства та ЗМІ є наріжним каменем демократичного суспільства, заснованого на верховенстві права;
- АІ. оскільки протягом останнього десятиліття в Росії неухильно зменшувалися можливості для неупередженого спостереження за виборами, адже відсутність положень про пряму акредитацію громадян, які спостерігають за виборами, змушує їх діяти від імені кандидатів або ЗМІ, що суперечить самій ідеї незалежного контролю над виборами з боку громадянського суспільства, а також суперечить міжнародним стандартам; оскільки звіт «Свобода у світі 2021» відніс Росію до категорії «невільних» країн; оскільки основні свободи громадян в Росії обмежені, а виборче середовище контролюється, це відбиває бажання росіян брати участь у публічних протестах через обтяжливі бюрократичні процедури, встановлені для отримання громадянами дозволу, а також через насильство з боку поліції під час мирних протестів;
- АК. оскільки ці внутрішні події передвіщатимуть можливі подальші погіршення напередодні парламентських виборів у Росії у вересні 2021 року та можуть призвести до подальших репресій проти політичної опозиції в Росії, включаючи серйозні порушення прав людини; оскільки російська влада тримає ключових опозиційних гравців парламентської виборчої кампанії у в'язниці або під домашнім арештом; оскільки тривалі репресії російської влади щодо опозиційних кандидатів шляхом зловживання процедурами реєстрації та вибіркового націлювання на політичних опонентів та організацій громадянського суспільства на вулицях і в судах за сфабрикованими справами зробить просто неможливим говорити про чесні парламентські вибори у вересні 2021 року, адже режим в Росії цими діями руйнує політичну конкуренцію та плюралістичну демократію;
- АЛ. оскільки законні сумніви не дозволяють уважати, що майбутні парламентські вибори будуть вільними та чесними;

- AM. оскільки Європейський парламент неодноразово висловлював свою стурбованість станом демократії, систематичним недотриманням верховенства права та основоположних прав і принципів, обмеженням можливостей для незалежних та інакомислячих діячів культури та нападами на свободу ЗМІ в Росії; оскільки нескінченно зростаючий системний утиск опозиції з боку Кремля в Росії є шокуючим для всього міжнародного співтовариства, і оскільки ЄС має бути готовим протистояти цьому і розробити єдину стратегію реагування; оскільки особливо ЄС слід посилювати тиск на кремлівський режим напередодні парламентських виборів 2021 року та після них, щоб захистити право російського народу на вільні вибори, на яких усі політичні партії повинні мати рівний доступ і рівні шанси;
- AN. оскільки ЛГБТІ+ спільнота в різних частинах Російської Федерації стикається зі значною дискримінацією, включаючи переслідування, катування, ув'язнення та вбивства, і оскільки ситуація є особливо небезпечною в Чечні, яка в 2017 році розпочала винищення ЛГБТІ+ осіб, затримуючи та катуючи десятки людей та скоївши щонайменше два вбивства, що призвело до того, що багато людей шукають безпечного притулку за кордоном; оскільки існуючі закони забороняють будь-яке публічне обговорення «нетрадиційних сексуальних стосунків»; оскільки після незаконних конституційних змін було ухвалено законодавство, яке негативно впливає на права ЛГБТІ+ людей, зокрема на право вступати в шлюб та виховувати дітей;
- AO. оскільки в Росії продовжують існувати серйозні прогалини в офіційному реагуванні на поширене гендерне насильство та домашнє насильство, включаючи відсутність достатнього захисту та засобів захисту прав жертв; оскільки законопроект про домашнє насильство, який був запропонований у листопаді 2019 року, не дав вичерпного визначення домашнього насильства; оскільки на початку 2020 року Дума відмовилася від пріоритетного розгляду законопроекту, який поки не ухвалено; оскільки Уповноважений з прав людини в Росії зазначив, що під час пандемії COVID-19 кількість випадків домашнього насильства збільшилася більш, ніж удвічі; оскільки стратегія ЄС щодо Росії, відповідно, повинна вирішувати питання зростаючої дискримінації та гендерної нерівності, а також прав жінок, ЛГБТІ+ та прав інших меншин у Росії;
- AP. оскільки демократична трансформація Росії є основним геополітичним інтересом ЄС у сфері безпеки й оскільки Росія президента Путіна залишається найбільшим викликом для європейської безпеки;
- AQ. оскільки у своїх резолюціях від 17 вересня 2020 року, 21 січня 2021 року та 29 квітня 2021 року Парламент закликав заступника Голови Європейської комісії / верховного представника Європейського Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки Жозепа Борреля здійснити перегляд політики ЄС щодо Росії, включаючи п'ять керівних принципів, узгоджених у 2016 році, наголошуючи, що майбутні відносини ЄС з Росією залежатимуть від темпів демократичних перетворень Росії (або їх відсутності); оскільки він також закликав інституції ЄС розробити новий комплексний стратегічний підхід, який передбачає, що будь-який діалог з Росією має базуватися на дотриманні міжнародного права та прав людини;
- AR. оскільки оновлена стратегія ЄС повинна враховувати різні сценарії, можливі варіанти розвитку подій та чіткі відповіді на порушення Росією міжнародного

права та прав людини, включаючи ефективні інструменти проти втручання Росії та поширення дезінформації, а також по можливості інструменти для вибіркової взаємодії; оскільки Європейський парламент також попросив Раду ЄС негайно розпочати підготовку та ухвалити стратегію ЄС щодо майбутніх відносин з демократичною Росією, включаючи пропозицію значних стимулів та умов для посилення внутрішніх тенденцій до свободи та демократії;

- AS. оскільки п'ять керівних принципів ЄС щодо відносин з Росією включали питання подальшої агресії проти України з боку кремлівського режиму, але оминули питання щодо стримування репресій президента Путіна проти народу Росії; оскільки п'ять керівних принципів ЄС щодо відносин з Росією залишаються чинними як функціональна основа, але вони мають бути поєднані з фактичною стратегією, спрямованою на досягнення цілей ЄС у відносинах з Росією, крім іншого, шляхом протидії поточній ворожій політиці Кремля та шляхом стримування подальшої агресії проти сусідів і роблячи тяжкими наслідки за військові дії в іноземних державах, зокрема за дії довірених осіб і найманців; оскільки з огляду на відсутність перспектив для значних позитивних зрушень із сучасним російським керівництвом, ці п'ять принципів треба доповнити, щоб стримувати репресії президента Путіна щодо російського народу та більш широку дестабілізуючу діяльність Кремля;
- AT. оскільки нова стратегія ЄС повинна бути зосереджена на принципах відсічі, стримування та взаємодії (push back, contain and engage), які спрямовані на посилення спроможності ЄС протистояти загрозам Кремля, особливо в регіоні Східного партнерства, включаючи Білорусь, а також у самій Росії, захищаючи права людини та сприяючи перетворенню Росії на демократичну державу відповідно до принципу «демократія понад усе»; оскільки головною метою ЄС повинна бути формування відносин з Російською Федерацією таким чином, щоб зберігалися мир, стабільність, безпека, процвітання, суверенітет і територіальна цілісність усіх країн ЄС та його сусідів, дотримувалося міжнародне право, а права людини та верховенство права залишалися керівними принципами; оскільки останні події в Росії показали, що стратегія ЄС щодо Росії повинна бути значно активнішою та мати чітко визначену мету «взаємодії», яка має бути зосереджена не лише на традиційній так званій вибірковій взаємодії з Кремлем, а радше на стратегічній взаємодії з російським громадянським суспільством з метою сприяння демократичним перетворенням у Росії;
- AU. оскільки стратегія ЄС щодо Росії повинна включати підтримку свободи та демократії; оскільки така стратегія повинна відповідати інтересам безпеки ЄС і пропонувати Росії конструктивний діалог; оскільки конструктивні відносини однаково відповідали б інтересам як ЄС, так і Росії та їхніх народів; оскільки досі існує можливість співпраці задля спільних інтересів, розв'язання проблем і вирішення стратегічних задач, зокрема у сфері кліматичної політики чи боротьби з тероризмом, з одночасною популяризацією цінностей прав людини, верховенства права та демократії, а також існує можливість гарантувати, що майбутнє зміцнення двосторонніх відносин буде залежати від виконання Російською Федерацією власних зобов'язань щодо прав людини та демократії відповідно до її конституції та міжнародних зобов'язань;
- AV. оскільки ЄС одночасно в межах своїх кордонів має зосередитися на тому, щоб його ціннісно-орієнтована поведінка і далі викликала довіру, і далеко більш безпосередньо та чесно відстоювати верховенство права та основоположні права,

тому що насилля з боку правоохоронних органів, застаріле кримінальне законодавство та гендерна нерівність у деяких державах-членах ЄС шкодять його репутації та авторитету за кордоном; оскільки ЄС також має повідомити зіставні очікування від усіх партнерів, засуджуючи порушення міжнародного права, послідовно вживаючи суворих наслідкових заходів та утримуючись від застосування подвійних стандартів при оцінці таких порушень;

- AW. оскільки єдність держав-членів ЄС є найкращою політикою, щоб стримувати Росію від здійснення дестабілізуючих та підривних дій у Європі; оскільки, вирішуючи, як координувати свою оновлену стратегію, зокрема, в таких стратегічних сферах, як Європейський оборонний союз, Європейський енергетичний союз, кіберзахист, кібертероризм та інструменти стратегічної комунікації, ЄС повинен бути більш згуртованим, адже політика Росії щодо нього тривалий час полягала в нехтуванні інституціями ЄС на користь двосторонніх відносин з державами-членами ЄС, намагаючись викрити та збільшити внутрішні розбіжності в ЄС; оскільки конструктивний діалог з російською владою вимагатиме більш тісної координації, співпраці та єдності держав-членів ЄС та більшої сили та твердості у їхній відповіді на будь-які провокації та агресію з боку Москви, щоб знайти баланс між твердістю та відкритістю до діалогу з питань спільних інтересів;
- AХ. оскільки стратегія ЄС щодо Росії повинна підтримувати Росію на її шляху до становлення демократичної держави шляхом (і) спротиву та застосування каральних санкцій проти тих, хто знаходиться всередині чи наближені до Кремля, і виявляє готовність сфальсифікувати вибори або давати хабарі, щоб виграти їх, або вчинити інші серйозні злочини проти прав людини та цінностей демократії як усередині Росії, так і в найближчому сусідстві ЄС, (ii) надання допомоги країнам Східного партнерства, пропонуючи амбітну політику інтеграції до ЄС та розвиваючи стратегічну відповідальність і геополітичний потенціал лідерства, необхідний для реалізації такої політики; і (iii) формування стратегії взаємодії з продемократичним суспільством в Росії, щоб прокласти шлях для майбутніх відносин з демократичною Росією;
- AУ. оскільки успішне, процвітаюче та демократичне Східне сусідство ЄС Кремль розглядає як загрозу стабільності режиму президента Путіна, адже воно може надихнути простих людей у Росії на «м'яку силу»; оскільки демократизація Східного сусідства ЄС, таким чином, відповідає інтересам цих країн та ЄС і має вирішальне значення для майбутньої демократизації Росії; оскільки справжня мета Кремля у конфліктах у цьому регіоні полягає в тому, щоб делегітимізувати демократичні зміни як спосіб передачі влади, запобігти успішному розвитку цих держав, дискредитувати ліберальну демократію та експортувати власну російську систему влади;
- AZ. оскільки ЄС повинен застосовувати довгострокову стратегію щодо Росії, виходячи з припущення, що, як і українці та білоруси, народ Росії може прагнути перетворити свою державу на демократичну; оскільки перетворення Росії назад у демократичну державу буде залежати від бажання російського народу; оскільки ЄС має бути готовим допомогти росіянам у їхньому бажанні жити в демократичній державі;
- BA. оскільки роль ЄС як глобального гравця та зовнішньополітична компетенція інституцій ЄС мають бути посилені;

1. рекомендує Раді ЄС, Європейській комісії та заступнику Голови Європейської комісії / верховному представнику Європейського Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки (далі — віцеголова / верховний представник ЄС) переглянути разом із державами-членами ЄС політику ЄС щодо Росії, включаючи п'ять керівних принципів, і розробити всеосяжну стратегію ЄС щодо Росії на основі наступних принципів і заходів:

Відвернення російської загрози — дати відсіч перед лицем загрози безпеки

- (a) ЄС має докорінно реформувати свою зовнішню політику, щоб достовірно продемонструвати свої амбіції як впливового глобального гравця та свою здатність ухвалювати своєчасні рішення та рішуче діяти у сфері зовнішньої політики, зокрема шляхом розширення компетенції Європейської служби зовнішньої діяльності та віцеголови / верховного представника ЄС, який діє від імені ЄС, скасовуючи одностайність у питаннях зовнішньої політики та посилюючи потенціал для стратегічного передбачення та дій; більше того, ЄС слід посилити свою роль як глобального гравця, а також потенціал інституцій ЄС, щоб не дозволити Росії продовжувати забезпечувати так звані двосторонні відносини з ЄС, враховуючи, що Брюссель повинен бути єдиною столицею, де ухвалюються ключові рішення щодо відносин ЄС — Росія;
- (b) ЄС разом із НАТО та міжнародними партнерами повинен стримувати Росію, щоб підтримувати мир і стабільність у Європі та за її межами, у тому числі шляхом зміцнення власної обороноздатності та шляхом тиску на російську владу, щоб запобігти втручанням у справи східних та південних сусідів ЄС; зокрема, ЄС повинен вимагати, і в ЄС, і в міжнародних організаціях, а саме ОБСЄ чи ООН, щоб Росія взяла на себе зобов'язання щодо розв'язання поточних конфліктів та запобігання будь-яким майбутнім конфліктам, починаючи з повернення окупованих та незаконно анексованих територій у регіоні Східного партнерства ЄС відповідно до їхніх міжнародно визнаних кордонів і поважати ЄС, євроатлантичний та демократичний вибір країн;
- (c) ЄС, і зокрема держави-члени ЄС, повинні виконувати свої зобов'язання щодо колективної оборони, взяті на себе в рамках членства в НАТО; нагадує, що ЄС і НАТО мають спільні безпекові виклики, спільні інтереси в оборонній галузі та таке ж усе більш напружене середовище безпеки, і що у рамках НАТО необхідно забезпечити міцне трансатлантичне партнерство у сфері безпеки та оборони, тоді як ЄС, водночас, йде в напрямі стратегічної автономії; ЄС має активізувати зусилля щодо створення справжніх європейських сил оборони у складі посиленого НАТО, щоб мати можливість сприяти діяльності більш ефективних, спроможних до швидкої дислокації, сумісних та стійких військових сил та засобів, щоб позиціонувати себе як сильного та впевненого в собі міжнародного гравця, здатного підтримувати мир;
- (d) ЄС слід реагувати на нову Стратегію національної безпеки Російської Федерації, яка формально визнає антизахідний вектор російської зовнішньої політики та підкреслює фундаментальну та системну несумісність суспільно-політичних систем Росії та Заходу;

- (e) ЄС має посилити співпрацю між розвідувальними службами держав-членів ЄС, щоб систематично викривати, визначати та дискредитувати ворожі дії Росії, зокрема, щоб більш ефективно запобігати російським спецслужбам проводити свої операції на території ЄС, і ЄС має продовжити співпрацю зі своїми стратегічними партнерами щодо нових заходів протидії тероризму, який фінансується Кремлем; крім того, ЄС має інвестувати в проекти зміцнення власної безпеки та спільного військового потенціалу, кіберпотенціалу та енергетичного потенціалу, а також у координацію зусиль держав-членів ЄС у сфері контррозвідувальної діяльності;
- (f) ЄС слід бути готовим використати свої важелі впливу та закликати до відключення Росії від платіжної системи SWIFT, щоб стримати російську владу від подальшої агресивної поведінки, і повинен бути готовий поступово припинити імпорт нафти та газу з Росії, якщо російська влада продовжуватиме погрожувати державам-членам ЄС і здійснювати військові дії проти країн Східного партнерства та сусідства;
- (g) ЄС також має продовжити повну синхронізацію електричних мереж усіх держав-членів ЄС із синхронною мережею континентальної Європи як найкращу довгострокову відповідь на проблему стратегічної енергетичної залежності Європи від Росії, а також повинен протистояти будь-якому новому розширенню російської ядерної енергетики до ЄС та вжити заходів для уникнення продажу на ринку ЄС електроенергії, виробленої на збудованій Росатомом Остравецькій АЕС та на інших майбутніх проєктах, як-от Балтійська АЕС;
- (h) відповідно до енергетичної політики та інтересів ЄС, ЄС необхідно розробити та реалізувати чітку стратегію щодо того, як покінчити зі своєю залежністю від російського газу, нафти та іншої сировини (зокрема заліза / сталі, алюмінію та нікелю), а також збільшити власну енергетичну автономію, принаймні, поки при владі президент Путін; у зв'язку з цим ЄС слід підтримувати амбітну та рішучу «зелену» програму та вважати головним геополітичним пріоритетом швидку імплементацію пакету Європейського зеленого курсу, який включає такі заходи, як податок ЄС на витік вуглекислих газів та ініціативи з декарбонізації з розвитком зеленої водневої промисловості; ЄС також необхідно негайно запровадити нові фізичні заходи, як-от можливості реверсного потоку та додаткової транскордонної інфраструктури між державами-членами ЄС; ЄС, крім того, необхідно диверсифікувати своє енергопостачання, зокрема шляхом розвитку нових потужностей для імпорту скрапленого природний газу, ініціатив з енергетичного переходу та декарбонізацію, які швидко набирають обертів і можуть зменшити попит на викопне паливо, тим самим поклавши край енергетичному домінуванню Росії на європейському континенті; з огляду на цю ситуацію, будівництво газопроводу «Північний потік-2», яке суперечить європейській солідарності та ризикує посилити домінування Росії та залежність ЄС від російського газу, а також піддати Україну зловживанням Росії, повинно бути негайно зупинене і за поточних обставин його не можна вводити в експлуатацію, навіть якщо його будівництво завершено;
- (i) ЄС та держави-члени ЄС мають прискорити впровадження Європейського зеленого курсу, враховуючи, що нещодавня енергетична стратегія Росії на

2035 рік передбачає збільшення потужності експорту газу через трубопроводи в західному напрямку;

Протидія поточній російській загрозі — боротьба з російським втручанням у ЄС та країни Східного сусідства

- (j) ЄС має продовжувати підтримувати незалежність, суверенітет і територіальну цілісність країн Східного партнерства в межах їх міжнародно визнаних кордонів і засуджувати безпосередню й опосередковану участь Росії у збройних конфліктах і нарощуваннях військової моці всередині країни або на кордонах з регіоном Східного партнерства, її незаконну окупацію та анексію Криму та фактичну окупацію певних частин Донецької та Луганської областей, а також порушення прав людини та міжнародного права, які вона здійснює на територіях, які вона окупувала чи анексувала, про що свідчать нещодавні затримання першого заступника голови Меджлису кримських татар Нарімана Джелила та ще чотирьох лідерів кримських татар — Азіза і Асана Ахтемових, Шевкета Усеїнова та Ельдара Одаманова; ЄС повинен чітко дати зрозуміти, що повернення до звичайної діяльності неможливе, поки Росія не припинить свою агресивну політику та гібридну війну проти ЄС, держав-членів ЄС і країн Східного партнерства, а територіальна цілісність Грузії, Молдови та України не буде відновлена в межах міжнародно визнаних кордонів; тому ЄС слід забезпечити, щоб санкції залишилися у силі, доки Росія не задовольнить відповідні умови для їх скасування, а також розглянути можливість їх продовження на 1 рік, а не на 6 місяців, як це є наразі;
- (k) ЄС слід і надалі сприяти розвитку формату консультацій та координації Міжнародної Кримської платформи з метою мирного завершення тимчасової окупації Російською Федерацією Автономної Республіки Крим та міста Севастополя та відновлення контролю України над територією, повністю дотримуючись міжнародного права;
- (l) ЄС має визнати європейські прагнення сусідніх країн і відкинути політику Росії щодо сфер впливу; крім того, ЄС повинен визнати, що він несе стратегічну відповідальність за стабільність і розвиток сусідів, особливо в регіоні Східного партнерства, і повинен продовжувати вимагати від Росії конструктивної участі в Нормандському процесі та виконання нею міжнародних зобов'язань, зокрема, за Мінськими угодами та Конвенцією ООН з морського права; ЄС слід продовжувати брати участь у повному виконанні Мінських угод, зокрема через відповідні держави-члени ЄС, які беруть участь у Нормандському форматі, та досліджувати можливості трансатлантичної співпраці з цього питання; ЄС також повинен розширити сферу санкцій, щоб охопити «паспортизацію» та організацію незаконних виборів у Криму, а також збільшити ціну, яку платить Росія за блокування виконання Мінських угод і переговорів у Нормандському форматі; ЄС повинен координувати ці заходи зі США, Сполученим Королівством, Канадою, Японією та іншими партнерами, щоб розширити їх масштаби або підвищити їх ефективність;
- (m) крім того, ЄС слід вжити рішучих заходів, щоб утримати Росію від уникнення існуючих санкцій ЄС; з цією метою та щоб зробити санкції більш ефективними й змусити Росію платити справді вищу ціну за свої гібридні

агресивні дії, ЄС повинен переглянути та оновити відповідні регламенти й ліквідувати численні лазівки;

- (n) ЄС необхідно чинити тиск на Російську Федерацію з метою беззастережного виконання всіх положень угоди про припинення вогню від 12 серпня 2008 року, ухваленої за посередництва ЄС, зокрема зобов'язання вивести всі свої військові сили з окупованих територій Грузії;
- (o) щоб стримати ревізійніську поведінку президента Путіна щодо своїх сусідів й активізувати роботу в напрямку зближення країн Східного партнерства з ЄС, ЄС слід запропонувати нову чітку стратегію довгострокової взаємодії з країнами Східного партнерства з метою посилення стійкості установ, економік і суспільств цих країн та поглиблення їх політичної асоціації та економічної інтеграції;
- (p) солідарність ЄС із країнами Східного партнерства повинна бути спрямована на зміцнення довіри до ЄС як надійного партнера з питань безпеки, наприклад, шляхом активнішої участі в мирному врегулюванні конфліктів; ЄС слід переконатися, що вимір безпеки країн Східного партнерства також належним чином є відображений у Стратегічному компасі ЄС, а також він повинен розглянути можливість здійснювати низки угод про безпеку — основ для збільшення інвестицій та допомоги у сфері безпеки, військового, розвідувального та кіберспівробітництва — з вибраними державами-сусідами ЄС, зокрема Україною, Молдовою та Грузією, щоб посилити їх стійкість; ЄС не повинен розглядати координацію дій в галузі безпеки з цими країнами лише через призму розширення НАТО, але повинен бути амбітним, оцінюючи проблеми безпеки на місцях, і, у співпраці з міжнародними партнерами, розглянути можливість надання дружнім країнам Східного партнерства оборонного обладнання, відповідно до статті 51 Статуту ООН; ЄС також слід посилити співпрацю з дружніми країнами Східного партнерства через Європейське оборонне агентство й в таких сферах, як інфо- та кіберстійкість та обмін розвідувальними даними, а також він повинен активізувати спільні військові навчання;
- (q) ЄС повинен взаємодіяти з НАТО, ефективно використовувати та розширювати поточні зобов'язання у Чорноморському регіоні і, зокрема, продовжувати взаємодію з країнами Східного партнерства на основі загальносуспільного підходу, щоб гарантувати безпеку та стабільність у Чорноморському регіоні;
- (r) ЄС також повинен бути стурбований тією роллю, яку Кремль відіграє на Західних Балканах, включаючи підтримувану державою дезінформацію та встановлення політичних і військових зв'язків із регіональними політичними елітами; ЄС повинен усвідомлювати, що втручання Кремля у вибори та підтримка антидемократичних сил у регіоні Західних Балкан залишається проблемою, особливо у країнах, які також є членами НАТО;
- (s) ЄС також необхідно відповісти на те, що президент Путін відкрито підтримує режим пана Лукашенка та його жорстокі репресії проти народу Білорусі та співпрацює з паном Лукашенком у гібридних нападах на демократичні сили Білорусі; тому ЄС необхідно визнати, що таким чином Кремль створює пряму загрозу для суверенітету та демократії Білорусі, і ЄС

має чітко дати зрозуміти, що якщо Росія продовжить свою поточну політику щодо Білорусі, ЄС доведеться ввести додаткові жорсткі заходи стримування, бо захищаючи демократію в Білорусі, ЄС також підтримує демократію в Росії; ЄС повинен викрити причетність Росії до гібридних дій режиму Лукашенка проти ЄС, включаючи використання мігрантів як інструменту дестабілізації Заходу, і притягнути Кремль до відповідальності за такі ворожі та варварські дії;

- (t) якщо ЄС хоче ефективно допомагати російському народу на шляху до демократії, він має позбутися гібридного втручання Кремля та практики відмивання грошей, які впливають на політичну та підприємницьку еліту ЄС;
- (u) ЄС і держави-члени ЄС повинні дати зрозуміти, що вони не приймуть жодних спроб включити Білорусь до складу Росії, оскільки вони суперечитимуть волі білоруського народу та будуть запроваджені нелегітимним лідером;
- (v) відзначає, що дедалі більше міжнародних суб'єктів, включаючи Росію, реалізують стратегії гібридної війни, зокрема проти ЄС та його держав-членів; підкреслює, що ці дії мають особливо дестабілізуючий та небезпечний характер, оскільки стирають межі між війною та миром, дестабілізують демократії та сіють сумнів у свідомості цільового населення; отже, у співпраці з НАТО та її партнерами — включаючи країни Східного партнерства, які мають унікальний досвід та знання у цій галузі — ЄС і його держави-члени повинні посилити моніторинг та аналіз російських дій гібридної війни (включаючи маніпулятивні кампанії дезінформації, кібератаки, шпигунство та втручання у вибори); зокрема, їм необхідно терміново забезпечити розгортання достатніх ресурсів, персоналу та інструментів, здатних виявляти, аналізувати, запобігати, протидіяти та усувати російські гібридні загрози та втручання; вищезазначене є особливо важливим стосовно спроб підірвати європейський проєкт, поляризувати та розділити демократичні суспільства за допомогою дезінформації, а також підтримувати та фінансувати антидемократичні, популістські, екстремістські, переважно праві чи ліворадикальні партії, рухи та НУО чи політичні сепаратистські сили по всій Європі, зокрема в кіберпросторі та через соціальні мережі та ЗМІ, включаючи Russia Today і Sputnik; політичні партії в ЄС, які добровільно отримують вигоду від фінансових ресурсів, наданих Російською Федерацією для реалізації російської політики в обмін на політичну та іншу підтримку, пропоновану Європейським парламентом та іншими організаціями, та які мають на меті нашкодити інтересам та цінностям ЄС, несуть моральну та політичну відповідальність;
- (w) у цьому відношенні ЄС має розробити координовану та цілісну стратегію стримування, включаючи заходи щодо захисту власного медіаландшафту та систематичного моніторингу контенту, який пропонують російські та пов'язані з Росією ЗМІ та інтернет-провайдери (російською чи будь-якою іншою мовою), без обмежень свободи преси; у рамках своєї стратегії ЄС повинен викривати Росію щоразу, коли вона здійснює гібридні атаки на ЄС і його держави-члени, підвищувати стійкість до кібератак і розширювати потужності робочої групи стратегічної комунікації в країнах Східного партнерства, адже існує потреба також охоплювати дезінформацію в

медіапросторі ЄС; ЄС і держави-члени ЄС повинні застосовувати сміливіші та більш скоординовані пропорційні відповіді для протидії таким атакам, наприклад, шляхом висилки російських дипломатів на рівні ЄС у відповідь на висилку дипломатів окремих держав-членів ЄС російською владою;

- (x) нарешті, ЄС повинен забезпечити швидке впровадження пропозицій, запропонованих Спеціальним комітетом Європейського парламенту з питань іноземного втручання в усі демократичні процеси Європейського Союзу, включаючи дезінформацію;

Взаємодія та ведення вибіркового діалогу з Кремлем для підготовки трансформації Росії, включаючи галузеве співробітництво

- (y) у взаємодії з Росією ЄС повинен рухатися у двох напрямках: з одного боку, обумовлений вибіркового діалог з кремлівською владою та регіональними урядами, а з іншого — стратегічна взаємодія з російським громадянським суспільством, яке прагне до демократії в Росії, а також незалежна співпраця з регіональними та місцевими суб'єктами; стратегія ЄС щодо Росії не повинна перешкоджати взаємодії з владою там, де це відповідає інтересам ЄС, і не має підривати зобов'язання ЄС щодо прав людини та демократії, враховуючи, що для ЄС досі важливо знайти шляхи деескалації поточної напруженості шляхом визначення заходів, спрямованих на підвищення прозорості та зниження ризику непорозумінь та прорахунків;
- (z) зокрема, ЄС слід продовжувати інституційне співробітництво з Росією через міжнародні організації та багатосторонні договори, як-от ООН, ОБСЄ, Арктична рада чи Рада Європи, щоб вирішувати нагальні регіональні та глобальні проблеми, займатися питаннями запобігання та вирішення конфліктів, а також сприяти взаємодоповнюючим або спільним інтересам, наприклад, щодо екологічних питань і питання «зеленої трансформації» як Росії, так і ЄС, щодо Договору про відкрите небо, щодо ядерного роззброєння, скорочення озброєння і контролю над озброєнням, щодо питання Арктики, виконання Спільного всеосяжного плану дій (ядерної угоди з Іраном), а також щодо ситуації на Близькому Сході, в Лівії та Афганістані; ЄС повинен використовувати свою вибіркочу взаємодію з Росією з регіональних і глобальних питань, щоб міцно закріпити місце Росії в багатосторонньому співробітництві та міжнародному порядку, заснованому на правилах, тим самим не даючи їй можливості загрожувати безпеці та процвітанню, зокрема в ЄС та європейських країнах-сусідах; конкретно, ЄС повинен використовувати Європейський зелений курс та свої кліматичні цілі для роботи з Росією у напрямку її зеленого переходу, зокрема, для прискорення декарбонізації, зниження викидів CO₂ у Росії (які досі зростають, попри ратифікацію Паризької угоди), збільшення енергоефективності та розширення використання відновлюваних джерел енергії, для чого в Росії є величезний потенціал; ЄС також може допомогти підвищити обізнаність про зміну клімату, яка поширюється в Росії дуже низькими темпами;
- (aa) ЄС, держави-члени ЄС і Росія повинні проводити належну політику взаємодії у питаннях Арктики в контексті політики Північного виміру, адже дуже важливо, щоб сторони продовжували конструктивно співпрацювати

для боротьби з наслідками зміни клімату в Арктиці та задля уникнення того, щоб цей регіон став ще одним об'єктом військової напруженості;

- (ab) однак співпраця у певних конкретних сферах не повинна призводити до будь-яких поступок щодо цінностей, і ЄС ніколи не повинен ігнорувати геостратегічні наслідки та інтереси своїх партнерів; безумовно, ЄС має гарантувати, що будь-яка подальша взаємодія з Кремлем буде залежати від обіцянки останнього припинити внутрішню агресію проти власного народу, припинити системні репресії проти опозиції та залякування і катування політичних в'язнів, скасувати чи змінити всі несумісні з міжнародними стандартами закони, як-от закони про «іноземних агентів» і так званих екстремістських або небажаних організацій, припинити репресії щодо організацій громадянського суспільства, зокрема тих, що борються з корупцією та захищають права людини в Росії, і припинити її зовнішню агресію проти сусідніх країн; у рамках цього ЄС також має нагадати Росії, що затримання політичних опонентів суперечить її міжнародним зобов'язанням, і наполягати на тому, щоб судова система була деполітизована і було забезпечене право на справедливий суд і доступ до юридичної допомоги; іншими словами, намагаючись взаємодіяти з Кремлем, ЄС має мати чітко визначені червоні риси, включаючи повну повагу до суверенітету та територіальної цілісності держав-партнерів, і має утримуватися від співпраці з Росією лише заради підтримки відкритих каналів діалогу; ЄС не повинен прагнути укласти будь яку важливу угоду з Кремлем, якщо останній прагне свободи дій всередині своєї держави та в оголошеній зоні привілейованих інтересів (в Україні, Білорусі тощо); ЄС має абсолютно чітко дати зрозуміти, що він не пожертвує інтересами інших країн заради кращих відносин з Москвою;
- (ac) крім того, ЄС повинен закликати Російську Федерацію розглянути нагальні питання, поставлені міжнародним співтовариством, і негайно надати Організації із заборони хімічної зброї повний та всебічний доступ до своєї програми «Новичок»; ЄС також повинен засудити роль Росії у збитті літака рейсу МН17 у 2014 році та закликати Російську Федерацію повністю співпрацювати з розслідуванням значних міжнародних злочинів, інцидентів і трагедій, як-от збиття літака рейсу МН17 «Малайзійських авіаліній», а також інших нещодавніх інцидентів за участю російських розвідувальних служб на території держав-членів ЄС та країн Східного партнерства, включаючи Білорусь;
- (ad) ЄС слід повторити свій неодноразовий заклик до російської влади повернути уламки та чорні скриньки польського урядового літака Ту-154, який розбився під Смоленськом у квітні 2010 року;

Взаємодія з метою підтримки демократії — відсіч за допомогою санкцій, фінансового контролю та міжнародних розслідувань

- (ae) ЄС має посилити співпрацю зі США та іншими партнерами-однорумцями, створити альянс для захисту демократії в усьому світі та запропонувати інструментарій захисту демократії, який повинен включати спільні дії щодо санкцій, політику боротьби з незаконними фінансовими потоками, правила щодо умов економічної та фінансової допомоги, міжнародні розслідування та амбітний план підтримки свободи та демократії, правозахисників та

захисників демократії; крім того, порядок денний ЄС повинен забезпечити протидію зусиллям Росії та Китаю послабити демократію в усьому світі та дестабілізувати європейський порядок;

- (af) ЄС слід створити централізовану структуру для боротьби з незаконними фінансовими потоками, надалі зміцнювати свою систему боротьби з відмиванням грошей і забезпечити її послідовне впровадження, сприяти посиленню співпраці між компетентними органами та створити орган ЄС для фінансового контролю, щоб покращити захист ЄС і його держав-членів від незаконної фінансової практики та втручання Росії та інших авторитарних режимів, які використовуються в підіривних політичних цілях і, отже, становлять загрозу безпеці та стабільності Європи;
- (ag) зокрема, ЄС має розглянути можливість включення Росії до списку країн, які не входять до ЄС, з високим рівнем ризику відмивання грошей, що повинно стати значущим фактором для посилення контролю ЄС над усіма підозрілими фінансовими потоками, які надходять від російського режиму та його довірених осіб; крім того, ЄС повинен також зміцнити свою банківську систему та створити нормативну базу для боротьби з фінансовим втручанням Росії в демократичні процеси ЄС і його держав-членів, включаючи її стратегію захоплення контролю над елітою та метод схилення до співпраці державних службовців найвищого рівня та колишніх європейських політиків; така структура повинна підвищити прозорість коштів російської еліти, які зберігаються або витрачаються в ЄС, і допомагати реагувати і запобігати фінансуванню російськими суб'єктами політичних партій, політичних рухів і політичних кампаній, а також інвестицій в стратегічну інфраструктуру та органи влади, зокрема університети та політичні аналітичні центри, що формує ризик створити або посилити залежність певних секторів економіки від Росії й може служити як місце інфільтрації російського шпигунства та виникнення загроз безпеці; щодо цього ЄС слід також стягнути російські активи, які використовуються безпосередньо і опосередковано для втручання в демократичні процеси ЄС, а також держав-членів ЄС і країн Східного партнерства; одночасно національні уряди та міжнародні організації повинні проводити розслідування щодо прихованих надбань головних російських лідерів та олігархів та оприлюднювати ці дані;
- (ah) ЄС повинен якнайшвидше створити ефективні правові засоби для боротьби з транскордонною корупцією та пов'язаним з нею відмиванням грошей, особливо коли йдеться про корупцію та незаконне фінансування з Росії, і набагато ширше застосовувати конфіскацію без ухвалення судового вироку для ефективної боротьби з кремлівською клептократією; задля цього російські органи влади не повинні систематично позбавляти російські організації громадянського суспільства та НУО засобів боротьби з корупцією; більше того, ЄС слід нарощувати потенціал для викриття та припинення потоків брудних грошей з Росії та викриття прихованих цінностей і фінансових активів автократів та корумпованих олігархів російського режиму в державах-членах ЄС; інституції ЄС повинні періодично доповідати про ці випадки на піврічних слуханнях у Європейському парламенті щодо стану демократії в Росії; ці доповіді повинні містити імена найважливіших осіб з оточення президента Путіна;

- (ai) ЄС, намагаючись зупинити незаконні грошові потоки з Росії, повинен приділяти особливу увагу фінансовим потокам з Білорусі, враховуючи, що автократи та корумповані олігархи взаємопов'язані; у спеціальних доповідях інституцій ЄС до Європейського парламенту повинні розглядатися питання фінансового втручання Росії в Білорусі, зокрема в стратегічних секторах, та вони повинні включати інформацію про активи оточення Олександра Лукашенка та корумпованих олігархів;
- (aj) ЄС повинен вирішувати питання, пов'язані з маніпулюванням інформацією з боку Росії та її спробами втрутитися в демократичні процеси на рівні ЄС і в його державах-членах, шляхом вивчення та запровадження необхідних інструментів протидії та боротьби з ними;
- (ak) відповідно до принципу «демократія понад усе», у своїх відносинах з Росією, продовжуючи діалог або угоду з Росією щодо заходів, спрямованих на захист прав людини та свободи ЗМІ й проведення вільних виборів, ЄС слід посилити вимогу обумовленості як більш обов'язкову вимогу для ведення діалогу; ЄС і його держави-члени також повинні переглянути свої проекти підтримки інвестицій та економічного співробітництва (як-от «Північний потік-2» та атомні електростанції, побудовані Росатомом), а також повинні посилити зусилля для стримування стратегічних інвестицій Кремля, які часто надходять з держав-членів ЄС через фінансові потоки російських олігархів і компаній, створених для фінансування зловмисного втручання Росії та поширення корупції в ЄС; у зв'язку з цим ЄС повинен звернути особливу увагу на правовий інститут подвійного громадянства та наполягати на тому, щоб Болгарія та Мальта відмовилися від режиму «золотого паспорта»; більше того, ЄС не повинен реалізовувати спільні трансакційні або бізнес-проекти без попередньої належної політичної обачності щодо прозорості, корупції та політичних наслідків, адже такі проекти не повинні ставити під загрозу солідарність між державами-членами ЄС чи сусідами ЄС, не повинні приносити користь системам корупції ні в Росії, ні в ЄС, і не повинні мати негативного впливу на права людини чи довкілля;
- (al) водночас ЄС також повинен застосовувати принцип «демократія понад усе» під час переоцінки програм фінансової підтримки Росії та інвестицій в Росію, що, серед інших заходів, повинно включати перегляд кредитних мандатів фінансових установ ЄС; у цьому ж сенсі ЄС повинен оцінити свою співпрацю з Росією в різних зовнішньополітичних форматах та переглянути, як Росія дотримує своїх зобов'язань перед Радою Європи;
- (am) ЄС слід створити нові засоби для більш ефективного висування вимог щодо звільнення політичних в'язнів; ЄС повинен вимагати від російської влади звільнити всіх несправедливо ув'язнених політичних в'язнів, включаючи Олексія Навального, Олексія Пичугіна, Юрія Дмитрієва та всіх інших, яких правозахисний центр «Меморіал» назвав «політичними в'язнями» відповідно до критеріїв, встановлених Парламентською асамблеєю Ради Європи в резолюції 1900/2012; ЄС має використовувати будь-яку можливість, щоб довести ці та інші порушення у сфері свободи слова до відома російської влади, зокрема щодо переслідувань і фізичних нападів на політичних активістів та громадських активістів, журналістів і правозахисників в Росії; ЄС повинен рішуче вимагати припинити ці

порушення й їх розслідувати, а також він повинен закликати Росію притягнути винних до відповідальності;

- (an) інституції ЄС повинні регулярно доповідати на слуханнях Європейського парламенту щодо становища політичних в'язнів у Росії, налагоджувати тісні контакти та посилювати фінансову підтримку російським дисидентам, НУО, організаціям громадянського суспільства, правозахисникам і незалежним ЗМІ, а також постійно бути обізнаними щодо імен та умов ув'язнення політичних активістів у Росії; крім того, держави-члени ЄС повинні утримуватися від дозволу або уможливлення депортації та екстрадиції політичних опонентів і шукачів притулку до Росії, де їхнє життя чи фізична недоторканність будуть під загрозою; більше того, ЄС повинен, якщо це доречно, сприяти видачі екстрених віз і надавати тимчасовий притулок у своїх державах-членах;
- (ao) крім того, ЄС повинен уважно стежити за ситуацією з дотриманням прав людини в Росії, а Делегація ЄС до Росії та посольства держав-членів ЄС повинні стежити за судовими справами щодо організацій громадянського суспільства, опозиційних політиків та активістів; ЄС також повинен розширити глобальний режим санкцій ЄС за порушення прав людини та застосувати його до порушень прав людини, вчинених на всіх територіях заморожених конфліктів, або в незаконно окупованих регіонах країн Східного партнерства; водночас ЄС повинен виконувати свої зобов'язання щодо врахування гендерного аспекту у всі зовнішні дії та має підтримувати фундаментальні права людини, зокрема шляхом боротьби з гендерним насильством, расизмом, ксенофобією, злочинами на ґрунті ненависті, жорстокістю поліції та іншими формами дискримінації, а також захищаючи у Росії гендерну рівність, права жінок, ЛГБТІ+ та меншин; ЄС повинен за можливості допомагати пригнобленим мешканцям Росії, особливо тим, хто стикається з дискримінацією за ознаками віку, релігії, раси, етнічної приналежності, мовної чи соціальної групи, сексуальної орієнтації, гендерного вираження, гендерної ідентичності, статевих ознак чи будь-яких інших ознак; ЄС також повинен взаємодіяти з Росією щодо поведінки з захисниками прав жінок, присутності жінок у політиці та державному управлінні, можливостей жінок на ринку праці, сексуального та репродуктивного здоров'я та прав жінок у Росії; ЄС повинен також засудити переслідування, свавільне затримання та катування ЛГБТІ+ осіб у багатьох частинах Російської Федерації, підкреслити постійну необхідність проведення розслідувань та закликати до негайного звільнення всіх ув'язнених, які опинилися у таких ситуаціях, особливо в Чечні; ЄС слід також наголосити на тому, що російський уряд продовжує використовувати заборону «пропаганди гомосексуалізму» для виправдання кримінального переслідування; ЄС повинен, за підтримки держав-членів ЄС, спростити процедури подання звернення про надання притулку для таких жертв відповідно до права ЄС та національного законодавства;
- (ap) ЄС повинен збільшити свою здатність готувати та ухвалювати санкції проти російської влади, російських олігархів, помічників президента Путіна та членів їхніх сімей за порушення прав людини або системне придушення демократичних сил, меншин, релігійних та ЛГБТІ+ груп у Росії; з цією метою необхідно централізувати ухвалення рішень шляхом автоматичного застосування санкцій у випадках серйозних порушень прав людини та

розглянути можливість запровадження правила голосування кваліфікованою більшістю в Раді ЄС щодо інших порушень прав людини; ЄС також повинен терміново ухвалити режим антикорупційних санкцій ЄС, можливо, за прикладом глобального режиму антикорупційних санкцій у Сполученому Королівстві, щоб доповнити поточний глобальний режим санкцій ЄС щодо прав людини та, у разі подальшої ескалації, також повинен розглянути санкції, спрямовані на фінансування розвідувальних служб і збройних сил, а також нафтогазового сектору; якщо це станеться, ЄС повинен підготувати новий механізм санкцій, згідно з яким продовження ворожих дій, вчинених Російською Федерацією, призведе до зниження на рівні ЄС імпорту енергоносіїв від російських постачальників на певний відсоток, водночас допомагаючи державам-членам ЄС у заповненні нестачі за допомогою заходів, які узгоджуються з Європейським зеленим курсом; підкреслює, що скорочення повинні щорічно та автоматично збільшуватися на той самий відсоток, доки Російська Федерація не припинить свої ворожі дії;

- (aq) ЄС слід проводити консультації з НУО та зібрати корисну інформацію для своєї політики санкцій, щоб ці організації могли всебічно допомогти у підготовці та розслідуванні справ; рекомендує державам-членам ЄС без зволікань посилити співпрацю та обмін інформацією у сфері контррозвідки з метою викриття та недопущення діяльності таємних мереж Росії в ЄС;
- (ar) ЄС повинен за допомогою платформи боротьби з безкарністю та інтернет-платформи правосуддя ЄС (Justice Hub) ініціювати міжнародне розслідування злочинів, скоєних режимом президента Путіна проти народу Росії, та злочинів, скоєних режимом пана Лукашенка в Білорусі, та сприяти цьому розслідуванню; у контексті цих розслідувань ЄС повинен створити оперативну групу радників для надання допомоги в національних та міжнародних розслідуваннях, судових процесах та створенні трибуналів ЄС, а також періодично доповідати Європейському парламенту про стан політичної свободи в Росії;
- (as) більше того, ЄС повинен заохочувати та підтримувати зусилля в національних та міжнародних юрисдикціях щодо відкриття кримінальних проваджень з метою притягнення російських військових та воєнізованих угруповань до відповідальності за порушення та злочини, зокрема воєнні злочини, вчинені проти цивільного населення під час операцій у багатьох країнах, а саме в Сирії, Центральній Африканській Республіці та Лівії;
- (at) ЄС також повинен вимагати незалежного та неупередженого розслідування вбивства лідера опозиції Бориса Немцова та притягнення винних до відповідальності згідно з рекомендаціями ОБСЄ та Ради Європи;
- (au) більше того, ЄС повинен рішуче засудити невинуваті санкції проти посадовців ЄС і закликати російську владу негайно їх скасувати;
- (av) якщо парламентські вибори в Росії 2021 року будуть визнані фальсифікованими та проведеними з порушенням демократичних принципів та міжнародного права, ЄС має бути готовим не визнавати парламент Росії та розглянути питання про запит призупинити членство Росії від міжнародних організацій з парламентськими асамблеями, зокрема Парламентської асамблеї Ради Європи; крім того, ЄС повинен засудити

будь-які спроби президента Путіна залишитися на посаді після закінчення його поточного та останнього президентського мандату 7 травня 2024 року на основі конституційних поправок 2020 року, які Європарламент розцінив як «незаконно затвержені»;

- (aw) ЄС повинен закликати Уряд Росії та Державну Думу переглянути законодавчу базу проведення виборів, зокрема щодо спостереження за виборами, щоб сприяти плюралізму та вільним і чесним виборам відповідно до міжнародних стандартів та створити рівні умови для опозиційних кандидатів;
- (ax) водночас держави-члени ЄС повинні вжити всіх можливих заходів, щоб не допустити участі своїх громадян у ролі міжнародних спостерігачів під час незаконно організованих Росією парламентських виборів 2021 року в окупованому Криму; у цьому контексті Європейський парламент і національні парламенти повинні уникати будь-якої діяльності, яка може бути помилково оголошена міжнародним спостереженням, та вводити санкції за неї; більше того, ЄС повинен засудити та відмовитися визнати незаконне проведення Росією цих та подальших виборів в окупованому Криму, а також на окупованих територіях Донецької та Луганської областей;

Взаємодія з метою підтримки демократії — підтримка продемократичного суспільства в Росії

- (ay) ЄС повинен висловити бажання покращити свої відносини з народом Російської Федерації шляхом ухвалення та публікації «Звернення до російського народу»;
- (az) ЄС повинен враховувати різні можливі варіанти розвитку відносин між ЄС та Росією, а також усередині Росії; зокрема, ЄС повинен мати бачення та стратегію щодо майбутнього відносин ЄС із вільною, процвітаючою, мирною та демократичною Росією, яка буде повністю дотримуватися міжнародного права, своїх міжнародних зобов'язань та принципів добросусідських відносин; така стратегія повинна включати широку пропозицію з умовами та стимулами, як-от лібералізація візового режиму, інвестиції у вільну торгівлю та програми модернізації, а також стратегічне партнерство, спрямоване, серед іншого, на забезпечення стабільності на континенті та повної поваги до міжнародних кордонів; ЄС також повинен донести, які потенційні переваги він готовий запропонувати в обмін на демократичну трансформацію Росії в готову до співпраці країну з повноцінною демократичною системою управління, яка поважає права людини, основоположні свободи, міжнародне право та міжнародний порядок, заснований на правилах, а також за принципову зміну її поточної зовнішньої політики та міжнародної поведінки;
- (ba) ЄС повинен підтримувати російське громадянське суспільство та сприяти контактам між громадянами держав-членів ЄС і громадянами Росії, особливо тому що громадяни Росії є найбільшими одержувачами шенгенських віз у світі, більшість з яких є багаторазовими та багаторічними; тому необхідно розглянути можливість зменшення візових зборів і перешкод для громадян Росії та провести ефективну інформаційну кампанію, щоб показати, що ЄС вітає російський народ; ЄС також повинен

розширити свої шкільні, університетські, наукові та культурні програми обміну з Росією, а також розглянути перспективу запропонувати можливості стажування та безпосереднього працевлаштування як для висококваліфікованих, так і для низькокваліфікованих працівників з Росії; ЄС має створити та розширити альтернативи для політично мотивованих іммігрантів з Росії, щоб вони могли жити в ЄС за умов безпеки та правової визначеності; більше того, ЄС повинен суттєво збільшити фінансову та технічну допомогу профспілкам, незалежним ЗМІ, неурядовим організаціям та організаціям громадянського суспільства й заходам з розбудови потенціалу громадянського сектору в Росії; крім того, ЄС повинен фінансово підтримувати гуманітарні програми в університетах ЄС, які б підготували росіян, і зокрема студентів, до участі в демократичних перетвореннях своєї країни;

- (bb) ЄС повинен ухвалити вичерпний перелік усіх доступних інструментів для взаємодії з демократичним суспільством в Росії, який може включати пропозиції, розроблені багатьма російськими організаціями громадянського суспільства;
- (bc) ЄС повинен протистояти російськомовній пропаганді та дезінформаційним кампаніям режиму президента Путіна в ЄС, країнах Східного партнерства та самій Росії, підтримуючи та зміцнюючи незалежних журналістів та ЗМІ, які пропонують альтернативу дезінформації Кремля, а також підтримувати створення вільного російського телебачення з щодобовим ефіром; ЄС повинен надалі підтримувати незалежні ЗМІ, журналістів і блогерів у Росії, щоб посилити альтернативні джерела та канали, не підконтрольні Кремлю;
- (bd) ЄС має протидіяти тиску на незалежні ЗМІ, зокрема шляхом створення демократичного медіафонду ЄС для підтримки незалежних ЗМІ в усьому світі, зокрема в Росії; ЄС також має зробити більше для підтримки та зміцнення незалежних журналістів та ЗМІ, які пропонують альтернативу кремлівській дезінформації, без чого Росія не може бути демократичною, процвітаючою та вільною; у зв'язку з цим й у світлі обтяжливих і непрактичних законів про так званих «іноземних агентів», ухвалених російською владою для придушення свободи слова та незалежної журналістики, ЄС повинен підтримувати незалежні ЗМІ, такі як «Медуза» та «Радіо Свобода»;
- (be) Делегація Європейського парламенту до Комітету парламентського співробітництва ЄС — Росія повинна взяти на себе завдання визначити зацікавлених осіб, які відіграють провідну роль у російському суспільстві та будуть відкриті для налагодження конструктивного та безперервного діалогу та встановлення програми публічного контакту з російським громадянським суспільством, університетами, великими науковими та культурними установами, НУО, політичними рухами та мистецькими й інтелектуальними колами;
- (bf) ЄС має враховувати, що в епоху Володимира Путіна схвалення Йосипа Сталіна серед російського населення зросло до найвищого рівня, і 70% суспільства вважають, що Сталін відіграв позитивну роль в історії Росії; ЄС повинен визнати, що це викликано політикою Путіна щодо «сталінізації масової свідомості» та репресіями проти незалежних істориків; ЄС має

наполягати на тому, щоб радянські архіви були відкриті для науковців і дослідників, і щоб деталі геноциду сталінських діянь проти росіян та інших націй Радянського Союзу та його держав-сателітів були оприлюднені, включно з матеріалами, що стосуються злочинної військової операції «Августівська облава»;

- (bg) ООН оголосила доступ до Інтернету правом людини, і в цьому відношенні ЄС слід засудити спроби Кремля блокувати, контролювати, цензурувати і навіть ізолювати росіян від доступу до Інтернету; ЄС має закликати світові ІТ-компанії врахувати ці недемократичні зусилля при розгляді ведення діяльності на російському ринку;
- (bh) нарешті, ЄС повинен створити обов'язкову правову базу, яка дозволить йому рішуче реагувати на кампанії, спрямовані на підрив демократії або верховенства права, зокрема шляхом цілеспрямованих дій проти відповідальних за реалізацію таких кампаній; ЄС також має розробити ефективні стратегії у сфері цифрової політики, щоб використовувати технологічні стандарти та відкритий Інтернет для підтримки вільних просторів та обмеження репресивних технологій; тому ЄС повинен підтримувати відкриті технології, послуги для гарантування безпечного зв'язку, децентралізовані платформи й нові захищені та привабливі медіаплатформи соціальних мереж з низьким порогом доступу для населення Росії, водночас розширюючи глобальні технологічні стандарти, що стосуються конфіденційності, створюючи етичні та юридичні стандарти, які мають сигнальний ефект для сприяння захисту основоположних прав, продовжуючи роботу над міжнародною заборонаю технологій масового спостереження та інвазивних соціальних систем оцінювання, а також наполягаючи на забороні автономних комплексів озброєння;

Взаємодія з метою підтримки російського народу та демократії — успіх Східного партнерства як натхнення для народу Росії

- (bi) ЄС повинен продовжувати зміцнювати Східне партнерство з метою сприяння демократії, верховенству права, основним свободам, правам людини, регіональному співробітництву та добросусідським відносинам; зокрема, ЄС міг би запропонувати на майбутній Конференції про майбутнє Європи розширену стратегію співпраці для підготовки до нового імпульсу європейської інтеграції Східного сусідства ЄС та підтримки успішного розвитку країн Східного партнерства, орієнтованих на вступ до ЄС, що могло б служити хорошим прикладом і стимулювати російський народ підтримувати демократію; відповідно, ЄС повинен підтримувати реалістичну перспективу членства країн Східного партнерства в ЄС, підтримуючи таким чином їх мотивацію для проведення подальших реформ;
- (bj) ЄС повинен продовжувати підтримувати дотримання Україною, Грузією, Молдовою, Вірменією, Азербайджаном та Білоруссю політичних, демократичних, соціальних і правових критеріїв ЄС, на яких базуються Договори ЄС та Хартія Європейського Союзу про основні права;
- (bk) нарешті, ЄС повинен домагатися більш амбітної стратегії інтеграції країн Східного партнерства, які мають угоду про асоціацію з ЄС; таким чином, ЄС буде мотивувати країни Східного партнерства, асоційовані з ЄС, проводити

реформи на зближення з ЄС, зокрема пропонуючи їм модель, засновану на моделі «все, крім інституцій», надаючи їм повні переваги інтеграції до ЄС, як-от доступ до спільної політики ЄС, фінансових ресурсів ЄС та юрисдикції ЄС, залишаючи при цьому двері для майбутнього членства в ЄС відкритими;

2. доручає Голові Європейського парламенту надіслати цю резолюцію Раді ЄС, Європейській комісії, заступнику Голови Європейської комісії / верховному представнику Європейського Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки, урядам та парламентам держав-членів ЄС, урядам та парламентам країн Східного партнерства, країнам «Великої сімки», Раді Європи, Організації з безпеки і співробітництва в Європі, а також Президенту, Уряду та парламенту Російської Федерації.